

СЕРТИФІКАЦІЯ ІНЖЕНЕРІВ-ГЕОДЕЗИСТІВ ТА ІНЖЕНЕРІВ-ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКІВ.

Що треба змінити?

Валентин БОРОВИЙ,

проректор з науково-педагогічної роботи, завідувач кафедри землеустрою та кадастру, геоінформаційних систем і технологій Університету новітніх технологій (Київ), доктор технічних наук, професор

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та землеоціночних робіт» від 2 жовтня 2012 року №5394-VI, який набув чинності, передбачає суттєві зміни професійної підготовки та кадрового забезпечення у сфері топографо-геодезичної та картографічної діяльності, а також у сфері землеустрою. Після вдумливого ознайомлення з цим правовим документом хочу поділитися думками, які він викликав.

За законом професійною топографо-геодезичною та картографічною діяльністю можуть займатися громадяни, які мають спеціальну вищу освіту, отримали кваліфікацію інженера-геодезиста або інженера-землевпорядника, склали кваліфікаційний іспит та одержали сертифікат (стаття 5¹).

Висновок перший: без сертифіката тисячі дипломованих інженерів-геодезистів і інженерів-землевпорядників надалі займатися професійною діяльністю не зможуть.

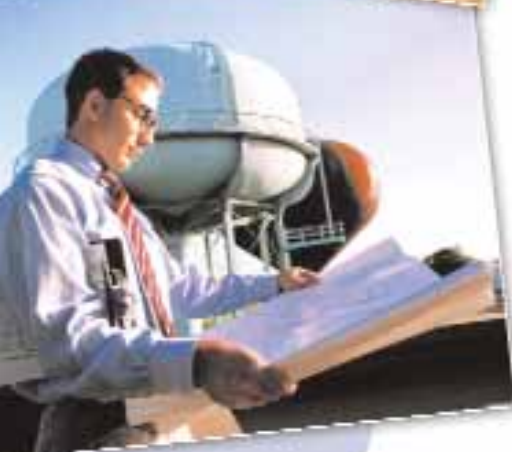
Залишу поза увагою деякі процедурні аспекти складання кваліфікаційного іспиту (комісія, підтвердження професійної компетентності, рівень кваліфікації і знань робіт та інше). Відмічу, що задоволення може викликати хіба що строк дії кваліфікаційного сертифіката — він не обмежений часом. Але відразу ж насторожує те, що дія сертифіката

може бути зупинена і взагалі анульована. Це вердикт про професійну непридатність?!

Із цієї ж статті 5¹ Закону довідуся, що сертифікат підтверджує спроможність самостійно проводити топографо-геодезичні і картографічні роботи.

Тож висновок другий: складається враження, що автори закону не досконало знають, як виконуються топографо-геодезичні та картографічні роботи, хто і яким чином їх здійснює. Стверджую, що виконувати топографо-геодезичні та картографічні роботи без помічників, реєчників та інших технічних працівників немисливо.

Подивований й тим, що сертифіковані інженери-геодезисти і інженери-землевпорядники зобов'язані не рідше одного разу на чотири роки підвищувати кваліфікацію за програмою підвищення кваліфікації і в додаток до сертифіката отримати ще й свідоцтво про підвищення кваліфікації. Питання складання програми підвищення кваліфікації у Законі вписано детально. Відтепер «Кваліфікаційна комісія» встановлює вимоги, контролює якість професійної підготовки тощо.

Отже, **висновок третій**: один раз на чотири роки сотні інженерів-геодезистів і інженерів-землевпорядників мають платити значні кошти за підвищення кваліфікації. А чи це не є початком певних корупційних схем? Передбачається, що кваліфікаційний сертифікат і свідоцтво про підвищення кваліфікації видаються закладом, на базі якого складається іспит або підвищується кваліфікація. Заклад визначає **Кваліфікаційна комісія** своїм рішенням.

Нині ж в Україні десятки ВНЗ готують інженерів-геодезистів і інженерів-землевпорядників. Усі вони мають державні ліцензії і відповідні сертифікати. Мимоволі виникає запитання: чому «Кваліфікаційна комісія» має творити щось на зразок «трійок» в сталінськi часи? Якщо є необхідність вивчення окремих важливих питань чи дисциплін, то їх можна ввести до навчальних планів усіх ВНЗ України.

За уважного вивчення Закону стає зрозумілим, що сертифіковані інженери-геодезисти, топографи, картографи мають реалізовувати політику тільки у сфері земельних відносин. Робота інженера-геодезиста у цій сфері є не найскладнішою. Інженери-геодезисти, що працюють за спеціалізаціями будівельною, астрономічною, фотограмметричною, гравіметричною, космічною та в багатьох напрямках інженерної геодезії — вирішують більш складні завдання. І при цьому від них не вимагають сертифіката або обов'язкового підвищення кваліфікації.

Стаття 5² Закону передбачає створення державного реєстру сертифікованих інженерів-геодезистів і інженерів-землевпорядників. Запитую: чи потрібні Україні за її нинішнього економічно-фінансового стану нові бюрократичні структури?! Керуючись здоровим глуздом, відповідаю — ні!

Є ще одне цікаве питання. На сьогодні маємо один-єдиний диплом інженера-геодезиста і два

дипломи — інженера-землевпорядника та інженера з землевпорядкування та кадастру. В Законі йдеться про перші два. А що робити інженеру з землевпорядкування та кадастру?

У Законі багато місця відведено державному нагляду у сфері землеустрою та саморегулюванню. Зокрема, саморегулювнi організації у сфері землеустрою беруть участь у професійній підготовці інженерів-землевпорядників, хоча Законом «Про вищу освіту» передбачається, що це роблять вищі навчальні заклади і для цього потрібно мати ліцензію.

Закон, який розглядаю, передбачає, що **не сертифікований інженер-землевпорядник** в певних видах робіт (складання документації із землеустрою та оцінки земель) бере участь як стажер. Але це не погоджується з класифікаторами професій.

На жаль, не знаю, де сьогодні готують інженерів-землевпорядників, але знаю, що десятки ВНЗ України готують інженерів з землеустрою та кадастру. Де їм працювати, як не в сфері землеустрою. Але в Законі таких інженерів не називають.

Посилання в п. п. 5, 6, 7 на Закони України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)», «Про оцінку земель», «Про Державний земельний кадастр» підтверджу-

ють, що інженери-геодезисти і інженери-землевпорядники, які мали ліцензії на проведення певних робіт із землеустрою, тепер змінюють профіль роботи, а для проведення землеоціночних робіт та земельних торгів мають обов'язково бути внесені до Державного реєстру сертифікованих інженерів. Це говорить про суттєві зміни у фаховій роботі інженерів.

На мою думку, цей Закон потребує обговорення та змін, в першу чергу, виведення із нього сертифікації інженера-геодезиста.

Чому ми не довіряємо ВНЗ України, де ведеться підготовка спеціалістів та магістрів, зокрема з оцінки землі та нерухомого майна? Землеустрій — це широке поле діяльності, а за необхідності реформування можна розпочати з планів підготовки інженерів. Для цього в Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту України є науково-методична комісія з напрямку «Геодезія, картографія та землеустрій».

Закон підготовлено так, що начебто інженери-геодезисти та інженери-землевпорядники, що мають виконувати роботи в землеустрої, повинні пройти підвищення кваліфікації. Вочевидь автори Закону хотіли зосередитися на питаннях підвищення рівня професійної діяльності інженерів в сфері земельних відносин, але у них вийшло інакше. В результаті виникло багато запитань.

Узагальнюючи викладене, пропоную:

1. Не проводити сертифікацію інженерів-геодезистів, а також переглянути необхідність сертифікації інженерів-землевпорядників та створення реєстру сертифікованих інженерів.
2. Скрізь по тексті Закону має бути змінено назву «інженер-землевпорядник» на «інженер з землеустрою та кадастру» (або записані дві назви).
3. До навчальних планів, за якими готують спеціалістів і магістрів за спеціальностями «Геодезія» і «Землеустрій та кадастр» напряму «Геодезія, картографія та землеустрій», ввести нову (нові) дисципліну для оцінки землі та нерухомого майна. Це компетенція науково-методичної комісії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.